

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция: Национален институт на правосъдието

Нормативен акт: Правила за организацията и реда за провеждане на изпитите на кандидатите за младши съдии, младши прокурори и младши следователи в края на обучението в Националния институт на правосъдието

За включване в законодателната програма на Висшия съдебен съвет: 2026 г.

Дата: 05.02.2026 г.

Лице за контакт:

Светла Вълева

Телефон и ел. поща:

02 9359 113, s.valeva@nij.bg

С проекта на Правила за изменение на Правилата за организацията и реда за провеждане на изпитите на кандидатите за младши съдии, младши прокурори и младши следователи в края на обучението в Националния институт на правосъдието (Правилата) се предлага актуализация на Приложение № 7 – Формуляр за оценка от писмен изпит по наказателно право и процес на кандидатите за младши следователи от Списъка на приложенията към Правилата, които са неразделна тяхна част. С предложеното изменение се оптимизира процесът по оценяване на писмените изпити за младши следователи чрез въвеждане на единен комплексен акт за оценка – мнение по чл. 235 от НПК.

2. Цели:

Оптимизация на оценяването и проверката на уменията на финалния писмен изпит по наказателно право и процес на кандидатите за младши следователи.

3. Заинтересовани страни:

1. Управителен съвет на Националния институт на правосъдието;
2. Директор на Националния институт на правосъдието;
3. Кандидати за младши следователи.

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание: При този вариант се запазва досегашната уредба и съществуващото Приложение № 7. Изпитният процес продължава да се провежда чрез оценяване на два отделни акта (доклад и постановление за привличане) съгласно действащия формуляр. Процесът на оценяване остава изолиран от критериите за бъдещо атестиране на следователите, заложи в ЗСВ.

Вариант 2 „Приемане на измененията в Правила за обучението на кандидатите за младши съдии, младши прокурори и младши следователи и за определяне на техния статус“:

Описание: С приемането на предложените изменения се предвижда замяна на стария формуляр с нова структура, ориентирана към мнението по чл. 235 от НПК, която ще постигне пълно съответствие с чл. 12, ал. 4 от Правилата. Писменият изпит се обвързва директно с реалните изисквания към професията и критериите за атестиране (чл. 199, ал. 3, т. 3 от ЗСВ), осигурявайки подготвени кадри за съдебната система.

5. Разходи:

Приемането на проекта на Правила за изменение на Правила за организацията и реда за провеждане на изпитите на кандидатите за младши съдии, младши прокурори и младши следователи в края на обучението в Националния институт на правосъдието няма да доведе до пряко или косвено въздействие върху бюджета на съдебната власт.

6. Ползи:

Вариант на действие 1 „Без намеса“:

Не могат да бъдат идентифицирани ползи от реализирането на Вариант 1 „Без намеса“.

Вариант на действие 1 „Приемане на измененията в Правилата за организацията и реда за провеждане на изпитите на кандидатите за младши съдии, младши прокурори и младши следователи в края на обучението в Националния институт на правосъдието няма да доведе до пряко или косвено въздействие върху бюджета на съдебната власт“:

Хармонизация на нормите: Изменението преодолява несъответствието между чл. 12, ал. 4 от Правилата, който изисква изготвянето на „съответен акт“, и досегашното Приложение № 7, включващо два отделни акта (доклад и постановление).

Унифициране на изпитния процес: Чрез въвеждането на мнението по чл. 235 от НПК като основен обект на оценка, изпитът се фокусира върху единен, комплексен и завършен процесуален акт.

7. Потенциални рискове:

Вариант на действие 1 „Без намеса“:

Запазването на стария формуляр за оценяване на писмения изпит на кандидатите за младши следователи – Приложение № 7, няма да кореспондира с показателите за атестиране по ЗСВ и Наредба № 3 от 23.02.2017 г., където мнението по 235 от НПК е водещ критерий.

Вариант на действие 1 „Приемане на измененията в Правилата за организацията и реда за провеждане на изпитите на кандидатите за младши съдии, младши прокурори и младши следователи в края на обучението в Националния институт на правосъдието няма да доведе до пряко или косвено въздействие върху бюджета на съдебната власт“:

Не са идентифицирани рисковете при приемане на Правилата.

8. Административна тежест:

Ще се повиши

Ще се намали

Няма ефект

9. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Няма ефект

7. Консултации:

Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спори въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

.....
.....
.....

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултации процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

.....
.....

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

Да

☒ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

12. Име, длъжност, дата и подпис на отговорното лице:

Име и длъжност: Светла Вълева – главен секретар на НИП

Дата: 05.02.2026 г.

Подпис